

# **ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 45 ОТ 22 МАРТ 2010 Г. ЗА ПРИЕМАНЕ НА ДЕТАЙЛНИ ПРАВИЛА ЗА ДОПУСТИМОСТ НА РАЗХОДИТЕ ПО ЕВРОПЕЙСКИЯ ФОНД ЗА ВРЪЩАНЕ ЗА ПЕРИОДА ОТ 2008 ДО 2013 Г.**

*В сила от 30.03.2010 г.  
Обн. ДВ. бр.25 от 30 Март 2010г.*  
МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ  
ПОСТАНОВИ:

## **Раздел I. Общи положения**

Чл. 1. (1) Приема детайлни правила за допустимост на разходите по Европейския фонд за връщане (ЕФВ), създаден с Решение № 575/2007/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ, L 144 от 06.06.2007 г.) за периода от 2008 до 2013 г. като част от Общата програма "Солидарност и управление на миграционните потоци".

(2) Допустими категории разходи по ЕФВ са тези, които попадат в обхвата за финансиране съгласно Решение № 575/2007/ЕО и Решение № 2008/458/ЕО на Комисията (ОВ, L 167 от 27.06.2008 г.) за определяне на правилата за изпълнение на Решение № 575/2007/ЕО относно системите за управление и контрол на държавите членки, правилата за административно и финансово управление и допустимостта на разходите по проекти, съфинансирани от фонда, изменено с Решение № 2009/614/ЕО на Комисията (ОВ, L 210 от 14.08.2009 г.) и в съответствие с принципа за добро финансово управление по смисъла на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 г. на Съвета (ОВ, L 248 от 16.09.2002 г.) относно Финансовия регламент, приложим за общия бюджет на Европейските общности, изменен с Регламент (ЕО, Евратом) № 1995/2006 г. на Съвета (ОВ, L 390 от 30.12.2006 г.).

(3) Не се допуска проектите, подкрепяни от ЕФВ, да бъдат финансирани от други източници. Проектите, подкрепяни от ЕФВ, следва да бъдат съфинансирани от публични и частни източници.

(4) Проектите, подкрепяни от ЕФВ, не допускат печалба. Ако при приключване на проекта източниците на приходи, включително постъпления, превишават разходите, приносът на фонда към проекта се намалява.

(5) Всички източници на приходи за проекта следва да бъдат записани в счетоводните или данъчните документи на крайния бенефициент и да могат да бъдат идентифицирани и контролирани.

## **Раздел II. Период на допустимост на разходите**

Чл. 2. (1) Разходите, отнасящи се до проектите, трябва да бъдат извършени и съответните плащания (с изключение на амортизациите) да бъдат направени след 1 януари на годината, посочена във финансовото решение за одобрение на годишната програма (ГП) на държавата членка (ДЧ).

(2) Периодът на допустимост е до 30 юни на годината N (годината, посочена в решението за финансиране, одобряващо ГП на ДЧ) + 2, което означава, че разходите, отнасящи се до даден проект, трябва да бъдат извършени преди тази дата.

## **Раздел III. Условия и правила за допустимост на разходи**

Чл. 3. (1) Правилата относно допустимостта на разходите по ЕФВ са подробно описани в Приложение XI на Решение № 2008/458/ЕО на Комисията, като, за да бъдат допустими, разходите следва да бъдат:

1. в рамките на целите на ЕФВ, както следва:

а) въвеждане и подобрене на организацията и осъществяването на интегрираното управление на връщането от държавите членки;

б) засилване на сътрудничеството между държавите членки в рамките на интегрираното управление на връщането и неговото осъществяване;

в) насърчаване на ефективно и единно прилагане на общи стандарти относно връщането в съответствие с развитието на политиката в тази област;

2. в рамките на допустимите действия и мерки, посочени в чл. 4 и 5 от Решение № 575/2007/ЕО;

3. необходими за осъществяване на действията, обхванати от проект, съставляващи част от Многогодишната програма (МП) по ЕФВ, съответно от ГП, одобрени от Европейската комисия (ЕК);

4. разумни и съответстващи на принципите на разумното финансово управление и по-специално по-добра стойност за вложените средства и икономическа ефективност;

5. извършени от крайния бенефициент и/или партньорите по проекта, които следва да бъдат установени и регистрирани в ДЧ, освен в случай на международни правителствени организации, които преследват същите цели като посочените в т. 1; правилата, приложими към крайния бенефициент, се прилагат с необходимите изменения към партньорите по проекта;

б. свързани с целевите групи, както следва:

а) всички граждани на трети страни, които все още не са получили окончателно отрицателно решение във връзка с молбата си за международна закрила в определена ДЧ и които могат да решат да се възползват от доброволното връщане, при условие че не са получили ново гражданство и не са напуснали територията на тази ДЧ;

б) всички граждани на трети страни, които се ползват от определен вид международна закрила или от временна закрила в ДЧ и които могат да решат да се възползват от доброволното връщане, при условие че не са получили ново гражданство и не са напуснали територията на тази ДЧ;

в) всички граждани на трети страни, които по принцип или вече не отговарят на изискванията за влизане и/или престой в ДЧ и които, задължени да напуснат територията на ДЧ, може да се възползват от доброволното връщане;

г) всички други граждани на трети страни, които по принцип или вече не отговарят на изискванията за влизане и/или престой в ДЧ;

7. извършени в съответствие със специфичните разпоредби на споразумението за отпускане на безвъзмездни средства.

(2) Средствата за съфинансиране се предоставят за изпълнение на МП по ЕФВ за периода от 2008 до 2013 г., съответно на годишните програми, включващи следните цели и дейности по приоритети:

1. подпомагане доброволното връщане на лица, които нямат или вече не отговарят на законовите основания за престой в Република България, като се осигурят помощ и условия на доброволно завърналите се граждани в страните на произход;

2. мерки, касаещи специфичното положение на уязвими лица, подлежащи на връщане (непълнолетни, инвалиди, бременни, психично болни, лица - обект на психически, физически или сексуален тормоз);

3. осъществяване на процедурите по принудително отвеждане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни, с които сътрудничеството в областта на връщането е затруднено, в съответствие с националното и международното законодателство в тази област;

4. прилагане на процедури по връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни в сътрудничество с други държави членки и при необходимост - с Агенция "ФРОНТЕКС" и с други организации;

5. информиране и консултиране на лица, подлежащи на връщане, относно ситуацията в страната на произход или на трета сигурна страна;

6. развитие на сътрудничеството между българските власти и консулските и дипломатическите служби с цел ускоряване процеса на документиране на лица, подлежащи на връщане;

7. укрепване на административния капацитет на националните потенциални получатели на помощта в областта на миграционната политика и подобряване на регулаторната рамка на национално ниво.

## **Раздел IV. Документирание на разходите**

Чл. 4. (1) Разходите следва да съответстват на плащанията, направени от крайния бенефициент, като те следва да бъдат във формата на финансови (с парични средства) трансакции, с изключение на амортизационните разходи.

(2) Разходите следва да бъдат оправдани от официални фактури. Когато това не може да се направи, разходите следва да се подкрепят от счетоводни документи или от подкрепящи документи с равностойна доказателствена стойност.

(3) Разходите следва да могат да се идентифицират и проверяват, като по-специално трябва да бъдат:

1. отразени в счетоводните документи на крайния бенефициент;
2. определени в съответствие с приложимите счетоводни стандарти на страната, в която е установен крайният бенефициент, и посредством обичайните практики за осчетоводяване на разходите на крайния бенефициент;
3. декларирани в съответствие с изискванията на приложимото данъчно и социалноосигурително законодателство.

(4) Където е приложимо, крайните бенефициенти са длъжни да съхраняват заверени копия на счетоводни документи, оправдаващи приходите и разходите, извършени от партньорите във връзка с определен проект.

(5) Съхраняването и обработката на счетоводни документи следва да се извършват в съответствие с националното законодателство за защита на данните.

## **Раздел V. Категории допустими разходи**

Чл. 5. (1) Категориите допустими разходи на ниво проект са преки, непреки и разходи, покрити от прехвърлени приходи.

(2) Преките допустими разходи по проект са разходи, които могат да бъдат определени като специфични разходи, пряко свързани с изпълнението на проекта. Крайните бенефициенти следва да имат капацитета сами да изпълняват дейностите, свързани с проекта. Поддоговарянето следва да бъде ограничено и да не надхвърля 40 на сто от преките допустими разходи на един проект, освен ако са надлежно обосновани и предварително одобрени от Отговорния орган.

(3) Допустими са следните преки разходи:

1. за персонал - само за лица, които имат ключова и пряка роля в проекта, като ръководители на проект и друг персонал, оперативно въввлечен в проекта;
2. за персонал на държавни органи - само за лица, наети от крайния бенефициент по договор единствено с цел изпълнение на проекта, или за лица, наети с постоянен договор от крайния бенефициент, които са командирани за изпълнение на задачи, свързани с изпълнението на проекта, или изпълняват задачи, конкретно свързани с изпълнението на проекта, на базата на възнаграждение за извънработно време;
3. пътни и дневни - само за персонал на крайния бенефициент, чиито разходи са допустими съгласно т. 1 и 2, и за други лица, които участват в дейностите по проекта;
4. свързани с придобиване на оборудване въз основа на амортизация на закупени активи, взети на лизинг или под наем - само ако са от съществено значение за изпълнението на проекта;
5. свързани с операции за наем и лизинг - съгласно националното законодателство и продължителността на наемане или лизинг за целите на проекта;

6. за закупуване на оборудване преди или по време на жизнения цикъл на проекта - само частта от амортизационните разходи на оборудването, съответстваща на продължителността на използването му за проекта и процента на действително използване за проекта;

7. за отделни единици оборудване, струващи под 1000 евро, е допустим пълният размер на разхода за закупуване - при условие че оборудването е закупено по време на първите 3 месеца на проекта;

8. покупка или строителство на недвижим имот - само когато придобиването на недвижим имот е от съществено значение за изпълнението на проекта и е ясно свързано с неговите цели, при следните условия:

а) наличие на сертификат от независим квалифициран оценител или надлежно упълномощен официален орган, установяващ, че цената не надвишава пазарната цена, и който или удостоверява, че недвижимият имот е в съответствие с националните правила, или определя точките, които не съответстват и които крайният бенефициент планира да поправи като част от проекта;

б) недвижимият имот не е бил закупен посредством безвъзмездни средства, отпуснати от Общността по всяко време, предхождащо изпълнението на проекта;

в) недвижимият имот следва да се използва само за целите, заявени в проекта, за период поне 5 години след крайната дата на проекта, освен ако ЕК изрично разреши друго;

г) допустим разход е само частта от амортизационните разходи на оборудването, съответстваща на продължителността на използването му за проекта и процента на действително използване за проекта;

9. ремонт на недвижим имот - само когато:

а) недвижимият имот следва да се използва единствено за целите, заявени в проекта, за период поне 5 години след крайната дата на проекта, освен ако ЕК изрично разреши друго;

б) допустим разход е само частта от амортизационните разходи на оборудването, съответстваща на продължителността на използването му за проекта и процента на действително използване за проекта;

10. наем на недвижим имот - само когато има ясна връзка между наемането и целите на проекта, за който се отнася, при следните условия:

а) недвижимият имот не следва да е закупен чрез безвъзмездни средства на Общността;

б) недвижимият имот следва да се използва само за изпълнението на проекта;

в) ако недвижимият имот не се използва само за изпълнението на проекта, допустима е само тази част от разходите, която съответства на използването на проекта;

11. разходи за консумативи, материали и общи услуги, при условие че те могат да бъдат идентифицирани и са пряко необходими за изпълнението на проекта;

12. разходи, произтичащи пряко от изискванията, свързани със съфинансирането от ЕС, като публичност, прозрачност, оценка на проекта, външен одит, банкови гаранции, разходи за превод;

13. разходи за хонорари за правни консултации, нотариални разходи и разходи за технически и финансови експерти;

14. специфични разходи във връзка с целеви групи, посочени в чл. 5 от Решение № 575/2007/ЕО, представляващи цялостно или частично подпомагане под формата на:

а) разходи, направени от крайния бенефициент за целевите групи;

б) разходи, направени от връщащи се лица, които след това се възстановяват от крайния бенефициент, или

в) невъзстановими еднократни суми - ограничена подкрепа за започване на икономическа дейност и предоставяне на парични стимули за завръщащи се лица съгласно чл. 5, ал. 8 и 9 от Решение № 575/2007/ЕО;

15. разходите по т. 14 са допустими при следните условия:

а) крайният бенефициент съхранява необходимата информация и доказателства, че завръщащите се лица отговарят на специфични целеви групи и на разпоредбите, посочени в чл. 5 от Решение № 575/2007/ЕО, което им позволява да бъдат допустими за такъв;

б) за завръщащите се лица, които получават подкрепа, крайният бенефициент съхранява необходимата информация, която позволява надлежното определяне на самоличността им, датата на завръщането в държавата им, както и доказателства, че тези лица са получили подкрепа;

в) крайният бенефициент съхранява доказателствата за предоставената подкрепа (фактури, разписки и др.), а в случаите на предоставяне на еднократна сума следва да се съхраняват доказателства, че завръщащите се лица са получили тази подкрепа;

16. подкрепящи мерки след връщането в третата държава, като обучение и съдействие за намиране на работа, краткосрочни мерки, необходими за процеса на реинтеграция, и оказване на подкрепа след връщане съгласно чл. 5, ал. 5, 8 и 9 от Решение № 575/2007/ЕО, които се предоставят в рамките на срок не по-дълъг от 6 месеца, считано от датата на връщане на гражданина на третата държава.

(4) Непреките допустими разходи се отнасят до категории разходи, които не се определят като специфични разходи, пряко свързани с проекта:

1. фиксиран процент от общата сума на преките допустими разходи може да бъде допустим като непреки разходи, при условие че:

а) непреките разходи се сведени до минимум и точният процент непреки разходи е определен от ДЧ в съотношение с потребностите;

б) непреките разходи са предвидени в прогнозата за бюджета на проекта;

в) непреките разходи не включват разходи, разпределени в друго перо на проекта на бюджета за проекта;

г) непреките разходи не са финансирани от други източници; организациите, получаващи оперативни безвъзмездни средства от бюджета на ЕС и/или от държавите членки, не могат да включват непреки разходи в прогнозния си бюджет;

д) фиксираният процент на непреки разходи от общата сума на преките допустими разходи не превишава 20 на сто;

2. фиксираният процент на непреки разходи не превишава 10 на сто, когато:

а) отговорният орган действа като изпълнителен орган, както е посочено в чл. 7, ал. 3 от Решение № 2008/458/ЕО, или

б) поддоговорената дейност превишава 40 на сто от преките допустими разходи;

3. процентът, определен за непреки разходи, покрива по-специално следните разходи:

а) разходи за персонал, които не са допустими като преки разходи в съответствие с ал. 3, т. 1;

б) разходи за ежедневно административно оборудване - принтер, преносим компютър, факс, копирна машина, телефон, инсталиране на кабели и други;

в) разходи за администриране и управление - офис материали, както и всички видове дребни административни консумативи, материали, разходи за гости и общи услуги, като телефон, интернет, пощенски разходи, почистване на офиса, общински услуги, застраховки, обучение на персонала, наемане и други;

г) банкови разходи и такси с изключение на банковите гаранции, посочени в ал. 3, т. 12;

д) амортизация на недвижимо имущество и разходи за поддръжка, когато са свързани с ежедневните административни дейности - разходи за покупка, строителство, обновяване и наемане на офис пространство за рутинни дейности на крайния бенефициент;

е) всички разходи, свързани с проекта, но изключени от разходите по ал. 2 и 3.

## **Раздел VI. Недопустими разходи**

Чл. 6. (1) Недопустими са следните разходи:

1. данък върху добавената стойност с изключение на случаите, когато крайният бенефициер може да докаже, че не е в състояние да го възстанови;

2. възвръщаемост на капитала, дългове и вноски за покриване на загуби от дългове, дебитни лихви, комисиони и загуби при обмяна на валута, обезщетения за загуби и потенциални бъдещи дългове, дължими лихви, неопределени дългове, глоби, финансови санкции, разходи за разрешаване на спорове и прекомерни или необмислени разходи;

3. разходи за развлечения изключително за персонала на проекта; разрешени са разумни разходи като домакин на социални събития, обосновани от проекта като събитие при приключване на проекта или срещи на групата за управление на проекта;

4. разходи, декларирани от крайния бенефициент и покрити от друг проект или работна програма, получаваща безвъзмездна помощ от Общността;

5. покупка на земя;
  6. разходи за персонал за длъжностни лица, които допринасят за изпълнението на проекта, като изпълняват задачи, които са част от обичайните им задължения;
  7. принос в натура.
- (2) Недопустими за финансиране от ЕФВ са разходи, свързани със следните договори с подизпълнител:
1. поддоговаряне на задачи, свързани с общото управление на проекта;
  2. поддоговаряне, което добавя разходи към проекта, без да добавя пропорционална стойност към него;
  3. поддоговаряне с посредници или консултанти, при които плащането е определено като процент от общите разходи на проекта, освен ако плащането е обосновано от крайния бенефициент с посочване на действителната стойност на извършената работа или предоставените услуги.

## **Раздел VII. Разходи, покрити от прехвърлени приходи**

Чл. 7. (1) При надлежно обосновани случаи съфинансирането на проекта по отношение на приноса от крайния бенефициент и партньорите по проекта може да бъде изразен частично като принос чрез извършване на работа от длъжностни лица, наети от тези органи, участващи в проекта.

(2) Приносът по ал. 1 не следва да надвишава 50 на сто от общия принос, осигурен от крайния бенефициент, като се прилагат следните правила:

1. задачите на държавните служители са конкретно свързани с изпълнението на проекта и не възникват от регламентирани отговорности в публичния орган;
2. държавните служители, на които е поверено изпълнението на проект, се подкрепят от надлежно документирано решение на компетентния орган;
3. стойността на приноса може да бъде одитирана и не може да надвишава разходите, действително направени и надлежно оправдани от счетоводни документи на държавния орган.

## **Раздел VIII. Специфични случаи за допустимост на разходите по линия на техническа помощ на фонда**

Чл. 8. (1) Допустими са следните мерки за техническа помощ за всяка годишна програма в рамките на ограниченията, посочени в чл. 17 от Решение № 575/2007/ЕО:

1. разходи, свързани с подготовката, подбора, оценката, управлението и мониторинга на действията, включително компютърно оборудване и консумативи;
2. разходи, свързани с одити и проверки на място на дейностите или проектите;
3. разходи, свързани с оценки на действията или проектите;
4. разходи, свързани с информиране, разпространение и прозрачност по отношение на действията;
5. разходи за придобиване, инсталиране и поддържане на компютърни системи за управление, мониторинг и оценка на фондовете;
6. разходи за срещи на мониторингови екипи, свързани с изпълнението на действията, като могат да се включват и разходи за експерти и други участници в тези комитети, включително участници от трети страни, където тяхното присъствие е от съществено значение за ефективното изпълнение на действията;
7. разходи за заплати, включително вноски за социално осигуряване, само в следните случаи: чиновници и други държавни служители, командироваани с надлежно документирано решение на компетентния орган за изпълнение на задачите по т. 1 - б; друг персонал, нает за изпълнение на задачите по т. 1 - б; периодът на командироване по други задачи или наемане не може да надвишава крайната дата за допустимост на разходите, определена в решението за одобряване на помощта.

(2) Техническата помощ може да финансира разходи, направени от някой от следните органи: отговорен орган, упълномощен орган, одитен орган и сертифициращ орган.

(3) Дейностите, свързани с техническата помощ, следва да бъдат изпълнени и съответните плащания да бъдат извършени след 1 януари на годината, посочена във финансовото решение за одобряване на годишната програма на ДЧ. Периодът на допустимост продължава най-късно до крайния срок за представяне на окончателния отчет за изпълнение на годишната програма.

## **Допълнителни разпоредби**

§ 1. Актовете на ЕС, чиито изисквания се въвеждат, са, както следва:

1. Решение № 575/2007/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ, L 144 от 06.06.2007 г.) за периода от 2008 до 2013 г. като част от Общата програма "Солидарност и управление на миграционните потоци";

2. Решение № 2008/458/ЕО на Комисията (ОВ, L 167 от 27.06.2008 г.) за определяне на правилата за изпълнение на Решение № 575/2007/ЕО относно системите за управление и контрол на държавите членки, правилата за административно и финансово управление и допустимостта на разходите по проекти, съфинансирани от фонда, изменено с Решение № 2009/614/ЕО на Комисията (ОВ, L 210 от 14.08.2009 г.).

§ 2. Акът на ЕС, към който се препраща, е Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 г. на Съвета (ОВ, L 248 от 16.09.2002 г.) относно Финансовия регламент, приложим за общия бюджет на Европейските общности, изменен с Регламент (ЕО, Евратом) № 1995/2006 г. (ОВ, L 390 от 30.12.2006 г.).

## **Преходни и Заключителни разпоредби**

§ 3. Постановлението се приема на основание [чл. 7а](#) от Закона за нормативните актове във връзка с чл. 55 от Решение № 575/2007/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Европейски фонд за връщане за периода от 2008 до 2013 г. като част от Общата програма "Солидарност и управление на миграционните потоци" и във връзка с чл. 39 и 40 от Решение на Комисията от 5 март 2008 г. за определяне на правилата за изпълнение на Решение № 575/2007/ЕО относно системите за управление и контрол на държавите членки, правилата за административно и финансово управление и допустимостта на разходите по проекти, съфинансирани от фонда.

§ 4. Изпълнението на постановлението се възлага на министъра на вътрешните работи и на изпълнителния директор на Изпълнителна агенция "Одит на средствата от Европейския съюз" към министъра на финансите.

§ 5. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".